

DEBRECZENI UJSÁG

HÁJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÓRA 2,40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. EGÉSZ ÉVRE 26 P.
EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÜZNAP 8, VASARNAP 16 F

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVARY-BORCSA MIHALY

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA JÓZSEF KIR. HG.
UTCA 16. SZ. TELEFON 23-48. KIADÓHIVATAL:
KOSSUTH-U. 3. FÜLDSZINT. TELEFON: 21-41

Debrecen, 1933. július 5.

Szerda

XXXVII. évfolyam 149. szám

Kilenc bányász

a halál torkából visszakerült a nap-sugaras világba. Kilenc halálraszánt munkás négy nap iszonyú földalatti élet-halál vívódás után kijutott ismét a szabad ég alá abból a börtönből, amelybe kenyérkereső munkájuk végzése közben zárta be őket a beomlott földtömeg.

Solymár, a kicsiny bányatelep messze esik tőlünk és mégis úgy rémlik, mintha hallanók a hitvesek, a szülők, a testvérek és az együttérző munkástársak örömjongását, amellyel a tárna megnyílt mélyéből hosszú, emberfeletti munka árán felhozott kilenc erbert fogadták. Ugy érezzük, mintha részünk volna abban a végtelen nagy örömben, amely a bányatelep lakóinak szívét most eltölti, amiért a testvéri szolidaritás áldozatot és fáradságot nem kímélő nagyszerű teljesítménye: az éjt-napot egygétéve folytatott mentési munka, eredményei járt és visszaadta a kilenc fekete, szénporos, tagbaszakadt magyart övének.

Amilyen megrendítő volt a bányaművelés híre és amilyen izgalmas volt a megbeszített erővel folytatott mentési munka, olyan szép, olyan lélekemelő volt az a tudat, hogy a magyar munka kilenc önfeláldozó hőse megmenekült a borzalmas haláltól.

Az egész ország szeme csüggött azokon a csákányütéseken, amelyekkel a beomlott földtömeget fejtegették, hogy megnyissák az élvezetemetettek sírját és milyen jól esik most mindnyájunknak odaállni gondolatban a halálból visszatért kilenc bányász kórházi ágya mellé!

Ez az együttérzés több az általános emberinél. Valahogyan mintha a magyar dolgozók sorsának közösségét éreznék, amikor ezekre a becsent, megsebzett arcokra gondolunk.

Ilyen nyűtt, ványadt vajúrtai vagyunk mi mindnyájan egy beomlott tárnának. Élve-eltemetetten kapkodunk a levegő és a világosság után.

Minden napunk egy esztendő és esztendőkön át egyre rémesebb csalódásokkal figyeljük lélekzetvisszafojtva, hogy hol, merre kopognak a mentők csákányai.

Párisban, Genfben, Londonban olcsó az emberélet s az európai politika nagyvállalkozói nem erőltetik meg magukat egy-egy vergődő nemzetért.

M.

Végleg megbukott a világgazdasági konferencia

Csütörtökig felfüggesztették a tanácskozásokat — Amerikát okolják a londoni értekezlet meghiusulásáért

London, július 4.
Roosevelt üzenete nyomán, amely megleckéztette a londoni konferenciát és végleg pusztította a valuta-rögzítés gondolatát, világgazdasági konferencia támadt. A konferencián teljes fejtelenség uralkodik. Thomas garmatügyi miniszter szerint Roosevelt ökölesapása eltörte az értekezlet hátgerincét.

Senki sem tudja, mi következik. Azt hiszik, nincs célja a további tárgyalásoknak, annál is inkább, mert Anglia — szíve és jobb belátása ellenére — nem csatlakozik az aranyvalutás államok ultimátumához, mert nem akar ellenszenvet kelteni Amerikában és ezért inkább újabb közvevítő szerepre próbál vállalkozni.

Athidalhatatlan ellentétek

A világgazdasági konferencia néhány hélig még elbukdácsolhat a kátyuban, de komoly eredményt már alig fog elérni, miután a világpiacon termelési és eladási kérdéseinek megoldása, vagyis a világgazdaság racionalizálása tekintetében is athidalhatatlan ellentétek mutatkoznak az egyes érdekeszoportok között.

Páris valósággal tajtékzik Roosevelt ellen és a francia sajtó azt írja, hogy az amerikai magatartás világszerte csalódást keltett. Daladier miniszterelnök részben az eszmények hatása miatt a költségvetési egyensúly biztosítása érdekében messze menő takarékosági rendelkezéseket törekszik hozni még arra az esetre is, ha az októberben összeülő kammarrával ellentétbe kerül.

A londoni sajtó sem titkolja el a kínos meglepetését, aggasztónak találja, hogy Rooseveltnek egy szava sincs a korlátlan dollárspekuláció megakadályozására, amely azt a gyanút kelti, hogy Roosevelt a korlátlan pénzrontás karjaiba akarja dobni magát.

A konferencia halálos ítélete

London, július 4.
A világgazdasági értekezlet irodájának tanácskozásáról a következő hivatalos jelentést adták ki:

Az értekezlet irodája MacDoddal elnöklétével a munkálatok mostani állásáról tanácskozott és elhatározta, hogy a tanácskozásokat csütörtök délután 10 órakor folytatja.

Mindenki az értekezlet halálos ítéletét látja ebben a döntésben.

Csütörtökig abban a reményben függesztették fel az értekezletet, hogy addig új tények merülnek fel, amelyek meghosszabbítják az értekezlet életét. Az amerikai megbízottak, hallva, hogy az értekezlet meghiusulásáért mindenki az Egyesült Államokat hibáztatná, a színpalak mögött lázas harcot indítottak 24 órai idő adására, amely idő alatt érintkezésbe léphettek Washingtonnal, mert újabb magyarázó nyilatkozatot akarnának ki-
eszközölni. Az amerikai megbízottak délután kétségbeesett erőfeszítéseket tettek, hogy rádióon összeköttetésbe léphessenek Roosevelt elnökkel, ez azonban légitforgalmi zavarok megakadályozták.

Ha a viszonyok csütörtökig nem változnak, akkor az iroda a teljes ülés elé terjeszti az elnapolási indítványt. Valószínűleg úgy határoznak majd, hogy az iroda és az egyes albizottságok tovább működhetnek, míg az értekezlet összehívása lehetővé nem bálík. Valamennyi albizottságot elnapolnak azzal, hogy összehívásukra akkor kerül sor, amikor eredményes munkát lehet remélni.

Vitéz Gömbös Gyula nagy beszéde a Nemzeti Egység évadzáró értekezletén

A miniszterelnök nyilatkozott a kormányzói jogkör kiterjesztéséről

A Nemzeti Egység pártja kedden délután tartotta évadzáró értekezletét, amelyen megjelent vitéz Gömbös Gyula vezetésével a miniszterek közül Hóman kultuszminiszter, Kánya külügyminiszter, Keresztes-Fischer belügyminiszter, Lázár igazságügyminiszter és Imrédy pénzügyminiszter.

Sztranyavszky Sándor a monori választás bejelentése után a monori kerület elhunyt képviselőjéről, Pakots Józsefről emlékezett meg.

Vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök szólalt fel ezután.

— A pártnak és a kormánynak is célkitűzése volt — mondotta — a nemzeti egység megteremtése és ez lesz a célkitűzése a jövőben is, mert az a meggyőződésünk, hogy független állami életet élő nemzetnek szüksége van a pártok, pártoktól és minden áron való ellenzéki eszkalációjától mentes politikai légkörre.

A nemzetet rá kell nevelni arra, hogy milyen féltő kincsének kell lennie függetlenségének, amely nélkül sem az egyén, sem a társadalom, de elsősorban a nemzet nem tudja megállni a helyét, nem tudja betölteni politikai feladatait.

A Nemzeti Egység megteremtésénél elsősorban a lelkek meghódítására van szükség.

Amikor a Nemzeti Egység gondolatának hirdetésével indultam útnak, gúnyban részesültem. Pártpolitikai elgondolást láttak ebben. En e jelszói szemben bíztam ennek a pártnak további történelmi előhivatottságában. A mai európai politikai és gazdasági helyzetben csak nyugodt kormányzói légkör adhatja meg a nemzetnek a lehetőséget arra, hogy életfeltételeit minden körülmények között biztosíthassa.

— Nem engedhetjük meg magunk-

nak azt a fényűzést, hogy elcsépelet jelszavak, vagy kizárólag politikai érdekek kedvéért olyan politikát folytassunk, amely nem halmozza, hanem megosztja a nemzeti erőket.

A miniszterelnök gazdasági kérdések fejtegetése után azzal fejezte be felszólalását, hogy ha a nemzet vezetői a mai súlyos időkben el tudják maguktól távolítani a diabolikus erőket, akkor

a nemzet egyeteme egészséges ösztönével megtalálja a helyes megoldást.

Ennek a helyes és egészséges magyar ösztönnek akar a miniszterelnök lenni.

A kormányelnök nyilatkozata a sajtó számára

A kormánypárt értekezlete után vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök a sajtó számára a következőket jelen-

tette ki:

— Mihelyt a törvényhozás megszavazta a kormányzói jogkör kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot, következnek a két új koronaőr megválasztása, amire valószínűen jövő szerdán fog sor kerülni.

A nyári szünet előtt ez a koronaőr-választás lesz a törvényhozás legutolsó aktuusa.

Két fontos probléma van, amely a kormányt foglalkoztatja.

Az első probléma az exportlehetőségek további kiépítése, piacok szerzése és az exportpolitikának rendszeres kiművelése, a második probléma pedig a gazdaadósságok kérdése.

A kormányzói jogkör kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatról Gömbös miniszterelnök kijelentette, hogy csupán a törvényhozás elnapolásával kapcsolatos jogkör kiterjesztéséről van szó. Eddig ugyanis a Kormányzó csupán 30 napra napolhatta el a parlamentet, az új törvényjavaslat viszont ezt a jogkört kiterjeszti:

a Kormányzó hosszabb időre is elnapolhatja a törvényhozást,

mindössze régi (1867. évi X. t.c.) törvényben foglalt azzal a korlátozással, hogy az új költségvetés és zárszámadás a törvényhozás által idejében tárgyalható legyen.

A miniszterelnök végül kijelentette, hogy a parlament nyári szünete október végéig fog tartani.

A „Debrecen“ őrnaszád zászlójának átadása

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Június 29-én a debreceni Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Ballazár Dezső püspök megállította a Debrecen nevet viselő őrnaszád háromszínű selyem lobogóját. Julius eszlejn pedig Budapesten déli háromnegyed egy órakor az őrnaszád parancsnoka átvette a püspöktől a zászlót, hogy ennek a hajónak is meglegyen a díszlobogója. Felejtethetlen színes kép. Fenn a Duna-ág legfelső partján végig közönség. Lejjebb a parton folyamőrök szakaszai a legszebb katonai rendben. Harsan a kürt, mely szinte fölfelé sikolt a Duna zavaros hullámain. Megjelenik a debreceni küldöttség. Elül a püspök a folyamőrök szemlélőjével, mint aki a legfelsőbb parancsnok. Folyamőrök tiszték között viszi Siposs Imre lelkész karszája téve az átadásra kész zászlót. Dr. Kesztyűs Lajosné díszmagyarban. A lelkesült szemek végigsimogatják a mindrikkáiban látható magyar ruhát. Dr. Sallay Lajosné és dr. Boér Károlyné templomgyesületi tagok rálepnék a hajó födélzetére és hallik az erőteljes beszéd a püspök ajkáról. A parancsnok katonás szavai-ban hit és bizakodás.

A küldöttség tisztelére a tisztí étkezésében ebéd volt, mindazokkal a külső és benső érzésekkel, amelyekkel a magyar a magyart szeretni tudja a komoly órák idején. Az első felköszöntő a Kormányzót illeti. Utána a vendégekre hull a szó ékes özöne, a debreceni-ekre. A küldöttség nevében Siposs Imre beszél. A debreceni nők egy-egy csokrot kaptak emléke, a folyamőrök sapkájának fekete színű szalagjával körül kötve, rajta egy szó: Debrecen. Nincs hát elrejtve a magyar élni akarás. Csillog, pompázik a Duna tükreán. Debrecen a nagy magyar város neve is ott úszik, hogy: győzelmesen kössön ki a kikötőben.

10.000

EMBER LÁTTA MÁR AZ „ÉDESANYÁM“ C. FILMET

Erre a nagyszerre való tekintettel még a mai napra

PROLONGÁLTA PROLONGÁLTA PROLONGÁLTA

az URÁNIA

és féláron tekintheti meg a legszentebb asszony filmjét az

„Édes anyám“-at

DEBRECENI UJSÁG

SZELVÉNY

FÉLÁRU-JEGY váltására jogosít
egy személyn részére
URÁNIA

július 5-i, bármely előadására.

DEBRECENI UJSÁG

SZELVÉNY

FÉLÁRU-JEGY váltására jogosít
egy személyn részére
URÁNIA

július 5-i, bármely előadására.

Jön! Pánik a városban és A schönbruni álom!

Beterjesztette a miniszterelnök a Házban a kormányzói jogkör kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot

Budapest, július 4.

A képviselőház keddi délutáni ülésén Almásy László elnök megható szavakkal emlékezett meg arról a hősiességéről, amelyet a solymári bányában leszállt bányászok és megmentésükért dolgozó társaik kifejtettek. Majd részvétét fejezte ki az elhunyt két bányász halála felett. A solymári bányászok esete is azt példázza, mondotta az elnök, hogy a legmélyebb sírból is van feltámadás, ha van őszszertartás és meg van a bizalom.

Bejelentette ezután, hogy Máriássy Mihályt a monori kerületben egyhangúlag képviselőnek választották, a Nemzeti Egység programjával. (Zaj az ellenzéken.) Bejelentette az elnök még, hogy Ambrózy Gyula gróf megromlott egészségére tekintettel lemondott a koronaőri tisztségről s ezzel a második koronaőri állás is megürült. A miniszterelnök a két koronaőri állás betöltése iránt az intézkedéseket megtette.

Következett ezután a törvényhatósági és megyei városokban engedélyezett rendkívüli házádomentességről szóló pénzügyi jelentés tárgyalása, amelyet Temesváry Imre előadó ismertetett.

A belügyminiszter beterjesztette a trianoni békeszerződés következtében megcsönkített kormányzati testületek anyagi ügyeinek rendezéséről szóló jelentést.

Bródy Ernő a házádomentességről szóló pénzügyminiszteri jelentéssel kapcsolatban ismertette az építő érdekeltségek memorandumát, amelyben a házádomentességnek egy évre való meghosszabbítását kérték.

A miniszterelnök beterjesztette ezután az alkotmányosság helyreállításáról és az állami főhatalom ideiglenes rendezéséről szóló 1920. évi I. t. c. 13. §-ának újabb módosításáról szóló törvényjavaslatot (a kormányzói jogkör kiterjesztése). A javaslat tárgyalására kimondották a sürgősséget.

Petrovácz Gyula a házádomentességről szólva, a miniszter meleg partfogásába ajánlotta a Bródy Ernő által beterjesztett memorandumot. Ezután a Ház a jelentést tudomásul vette.

A pénzügyminiszter bányahatósági jogkörének a kereskedelmi miniszter-

re való átruházásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalták ezután. A javaslatot Temesváry Imre előadó ismertette.

Brogly József azt kérte a kormánytól, hogy mielőbb alkossa meg az új bányatörvényt és ennek keretében biztosítsa mindazokat a munkavédeli-

mi-, kereseti-, szociális- és jóléti intézkedéseket, amelyekre a bányamunkásság valóban rászolgált.

A pénzügyminiszter hangsúlyozta, hogy a javaslat tulajdonképpen nem egyéb, mint szervezési szabályozás. Az egész nemzeti társadalom elismerése illeti meg a solymári hősi bányászokat, akik példát adtak arra, hogy nehéz helyzetben miként kell érdekesnek lenni arra, hogy a Gondviselés megsegítse az embert. Ez azonban nem a szakszervezetek nevelő munkájának, hanem a bányahatóságok oktató nevelésének tulajdonítandó. Az az öröm, amely a magyar társadalmat a bányászok szabadulása miatt eltöltötte, nem homályosítja el azt a törekvést, hogy megállapítsuk, hogy terhel-e és kit minő mértékben a szerencsétlenségért felelősség. Végül kérte a Házat, hogy fogadja el a javaslatot, amely egyik lépcsője a kormány átszervező munkájának. A Ház a javaslatot úgy általánosságban mint részleteiben is változatlanul elfogadta. Az elnök ezután javasolta, hogy a legközelebbi ülést holnap délután öt órakor tartassák.

Az elnök napirendi javaslatával szemben Weltner Jakab indítványozta, hogy a holnapi ülés napirendjére tűzzék ki a belügyminiszternek a gyűlekezési jogról kiadott rendeletét.

Apponyi György gróf Weltner Jakab indítványát fogadta el az elnöki javaslatl szemben. Erre a bejelentésre gúnyos éljenzés támadt a jobb oldalon.

A többség az elnök napirendi indítványát fogadta el és az ülés 8 órakor végetért.

Matuskával helyszíni szemlét tartanak Biatorbágyon

Budapest, július 4.

Kedden reggel a vizsgálóbíró már megkezdte Matuska Szilveszter kihallgatását. A biatorbágyi merénylet rabruhában vezették a vizsgálóbíró elé. A szörnyeteg a kihallgatás során ismét elmebajosnak tüntette fel magát és arról beszélt, hogy őt egy „Leó“ nevű szellem unszolta a borzalmas merénylet elkövetésére. A keddi kihallgatás egyébként Ma-

tuska előéletét akarja tisztázni és csak szerdán kezdi meg a vizsgálóbíró a biatorbágyi és jüterborgi merényletek részletezését.

A kir. ügyészség egyébként elhatározta, hogy Matuskát kiviszik Biatorbágyra, helyszíni szemlére, mert az a gyanu merült fel, hogy Matuskának büntérsai is voltak a merénylet elkövetésénél, kikét nem akar megnevezni.

Egyetlen botütéssel ötfelé repesztette haragosa koponyáját

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Kedden reggel titokzatos éjszakai merényletről értesítette az ülléai csendőrség a debreceni királyi ügyészséget. A jelentés szerint Lisztes Lajos harmincöt éves gazdálkodót vasárnap este furkós bottal valaki leütötte s a szerencsétlen gazdálkodó vasárnap belehalt sérülésébe. Az agyonvert gazdálkodót ki sem lehetett hallgatni, mert fejsérülése következtében elvesztette eszméletét s egy pillanatra sem tért magához.

Preineszberger Jenő vizsgálóbíró és dr. Horváth Arthur törvényszéki ovosszakértő kedden délután kiszállt a helyszínre a boncolás és a vizsgálat megejtése végett. Pár órai nyomozás és kihallgatások után a vizsgálóbíró teljes egészében feltárta a borzalmas büncselekmény minden részletét. A tanuállomások alapján megállapították, hogy a meggyilkolt Lisztes Lajos régebbi idő óta haragudott Miklóssy Gáborra, Miklóssy ugyanis a multkorában kacsapósi miatt feljelentette Lisztes Lajost. A két haragos ember vasárnap este összetalálkozott az ülléai Hangya Szövetkezet kuglizójában,

ahol sokáig elborozgattak. Már itt megkezdődött a két férfi szóváltása, amely azután még hevesebben folytatódtott ifj. Kiss István lakásán, ahova este kilenc órakor vendégségbe ment Lisztes és Miklóssy. — Éjfél felé eltávoztak a vendégeskedők, Mikor Miklóssy ki akart lépni a ház kapuján Lisztes bicskával állta útját. Erre Miklóssy az udvaron felragadt egy hatalmas karót és azzal úgy fejbőlverte Lisztest, hogy annak a koponyája ötfelé repedt. Azonnal véresen terült el a földön s néhány óra múlva kiszervetett.

A csendőrök kedden reggel elfogták Miklóssyt, akit a vizsgálóbíró kedden délután kihallgatása után szándékos emberölés büntette miatt előzetes letartóztatásba helyeztet.

— A HONSSZ választmányi ülése. A HONSSZ debreceni csoportja július hó 13-án este fél hét órakor július havi rendes választmányi ülést tart. Az ülésen fontos ügyeket vitatnak meg, ezért a tagok teljes számban való megjelenését kéri a HONSSZ vezetősége.

Vitéz nagybányai Horthy István a debreceni lovas cserkészraj védnöke

Megirtuk már, hogy a gödöllői jamboree egyik érdekessége lesz a kis lovas (poni) cserkészraj szereplése, mely Debrecenből lóháton teszi meg az utat Gödöllőig. Ez a sport vállalkozás tekintettel, hogy a raj tagjai 10-15 éves cserkészek az egész ország lovassport egyesületeinek érdeklődését felkeltette.

Mindenünnen jönnek levelek a csapat parancsnokságához a lovassportolók részéről, melyben a részletek felől érdeklődnek, buzditanak és szeretnőségét kívánják a vállalkozáshoz. —

Most arról értesülünk, hogy a raj védnökségét minden lovas akció vezére vitéz nagybányai Horthy István vállalta, ami a kis csapatnak nagy erkölcsi segítséget jelent. Szeretettel segíti és nagy szaktudásával támogatja a csapatot Rudnyánszky huszárőrnagy is, ki a legutóbbi 400 kilométeres távlovaglás szervezője volt.

A raj Debrecenből július 23-án, vasárnap délután indul a csolnákázó-tói cserkészparkból. Az indulás részleteiről még részletesen hírt fogunk adni.

Börtönre és fogházra ítélte a törvényszék a vakmerő debreceni pincetosztogatókat

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Ez év tavaszán egymásután érkezett feljelentés a rendőrségre, hogy ismeretlen tettesek feltörtek a pincéket és onnan nagymennyiségű élelmiszert és ruhaneműket lopnak el, de nem vetik meg a bort sem, amiből szintén igen tekintélyes mennyiséget hordtak el magukkal. A Hatvan utcán és a Szent Anna-után történt a legtöbb pincetosztogatás és végre is a rendőrség erélyes nyomoz-

zás után elfogta a tetteseket Cziráki János, Pócsi András és Király Mihály napszámok személyében, akik ellen lopás büntette címén emelt vádat a debreceni királyi ügyészség. A büntnyben most tartotta meg a fő tárgyalást a dr. Tóth Kálmán elnöke alatt működő büntető tanács. A fő tárgyaláson a vádlottak teljes beismerő vallomást tettek s védekezésül azt hozták fel, hogy éheztek, nagy nyomorban vol-

A Debreceni Városi Dalárda nem vesz részt többet országos dalosversenyen

Vásáry István polgármester elnöklésével tartott értekezleten a verseny szabályok módosítását sürgették a Városi Dalárda tagjai — A polgármester kemény szavakkal bélyegezte meg a verseny rendezőség súlyos mulasztásait

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Lapunk tegnapi számában megemlékeztünk arról, hogy Debrecenből tíz dalárda vett részt a budapesti Országos Dalosversenyen. Beszámoltunk az eredményekről, a helyezésekről, ahova a zsűri ítéletei a dalárdákat juttatták, továbbá a rendezés hibáiról. Most magával a mellékkörülményekkel és a következményekkel kívánunk foglalkozni.

„Két kézre.” nyomta a zsűri a vidéket

Már a dalárdáknak Budapestre megérkezésekor nem tanusította azt a magatartást a rendezőség, mely megillette volna azt a tizenöt dalárdát, mely a hajduságról ment a versenyre. Sem kalauzolás, sem rendezés elszállásolás nem volt. Példának okáért a tanító Vegyeskar hölgy tagjait is piszkos helyen, földön szalmaszáakra helyezték el. Aztán a versenyeken az a magatartás, a hogyan a debreceni dalárdákat igazoltatták, egyes tagokat kizártak és végül ahogyan ítélkeztek a zsűri tagjai a közönség között több ízben megbotránkozásra adott alkalmat. Ennyi tapintatlan, sőt durva eljárás után a Városi Dalárda nem vette át azt a díjat, melyet a rendezőség számára felajánlott.

Elégtételt kérnek a dalárdák

A Városi Dalárda tagjai kedden délután megbeszélést tartottak a Zende dísztermében, melyen megjelent a dalárda elnöke: dr. Vásáry István polgármester is. Csapó László tanácsnok a dalárda alelnöke rövid

beszédben előterjesztést tett a Budapesti történetekről és kérte a polgármestert, hogy mint a dalárda elnöke, adjon útmutatást a megsértett debreceni dalosoknak további magatartásuk tekintetében.

Vásáry István elnök válaszában hangsúlyozta, hogy a Városi Dalárda szereplése után az volt a meggyőződése, hogy a dalárda csakis első lehet, annál inkább, mivel maga József főherceg is személyesen gratulált, továbbá a zsűri tagjai és számtalan kiváló művész ember is a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a dalárda teljesítményéről. — Annál meglepőbb volt rám nézve az eredmény kihirdetése. — mondta Vásáry polgármester —, ez lelkem mélyéig érintett és el is keserített. Aztán higgadtan kezdtem gondolkodni, hogy mi tévők legyünk. Azt, hogy most egyszerre kilépjen a Városi Dalárda az Országos Dalosversenyéből, nem látom célszerűnek s esetleg a közvélemény is könnyen félremagyarázhatná. Ellenben egyet leszögezhetünk, hogy a Városi Dalárda többet nem fog részt venni az Országos Dalosverseny által rendezett versenyen, mindaddig, míg az általunk kívánt formában nem módosítják a verseny szabályokat. A módosítások körülbelül a következők lennének: Csak egyenlő feltételek mellett dolgozó dalárdák versenyezhetnek együtt, tehát az üzemi dalárdák, melyeket csak azért fizetnek, mert énekelnek, ne versenyezzenek olyanokkal, kik a napi fárasztó munka után, a nyugalmukból szakítják el az időt a dalárda részére. Egyenlő erők énekeljenek, tehát egy 30 tagú dalárdával ne állítsanak 70 tagú össze, vagyis a létszám is legyen kötött.

Ma van a nagy nap! Ma kezdődik reggel 8 órakor a 14 napos Nyári Vásárunk

hihetetlen olcsó áraival.

Árainkat kirakatainkban kérjük megtekinteni.

HAVAS HARISNYAHÁZ

Bádogos-u. 1.

tak s ez vezette őket a lopásra. A törvényszék az enyhítő körülmények figyelembe vételével Cziráki Jánost kéthónapi fogházra, Király Mihályt hat, Pócsi Andrást pedig nyolc hónapi börtönbüntetésre ítélte. Az ítéletben egy a királyi ügyész, mint a vádlottak megnyugodtak s így az jogerős lett.

állapodott a gyűlés abban, hogy össze kell hívni a napokban a dalárda választmányát, majd a versenyen részt vevő dalárdák vezetését s egyöntetileg megszerveznék a paraszok sorát s azt felterjesztik a Szövetséghez. A gyűlésre meghívják a Szövetség elnökét, Fröhvirth Mátyást.

Vásáry polgármester végül öröme-
rek adott kifejezést, hogy jelen volt a versenyeken, mert most módjában volt megállapítani, milyen nagy lelki erővel volt képes a zsűri megítélni magát a közönség ítéletétől. Forray István karnagy kijelentette, hogy egy a vigasztalása, hogy ott volt a versenyen a polgármester s halotta, hogy a dalárda megtette a kötelességét, sőt önmagát is felülmúlta.

Ezek után az értekezlet megállapodott abban, hogy csütörtökön választmányi gyűlést hív össze a felirat hivatalos megszerkesztésére.

—Csy—

Katasztrófális áradás Koreában

Szül. július 4.

A Koreában történt legutóbbi áradások utáni veszteségajlástoma a következő: 55 halott, 90 sebesült, 10 ember pedig eltűnt, 901 házat a víz elsodort, tízezer ház víz alatt áll.

GRAND HOTEL IMPERIAL nagyszálloda BUDAPEST,

1 perc a Keleti pályaudvartól

Rendkívül olcsó új idényárak:

Teljes pensió: szoba, napi 3-szori étlapszerűn étkezéssel, fűtéssel és borralalóval heti P 50.—

1 ágyas szoba fűtéssel és borralalóval heti P 30.—

2 ágyas szoba fűtéssel és borralalóval heti P 45.—

Átutazóknak is rendkívül mérsékelt árak.

Mindennapi Regölés

Haj, regő-rejtem...
Haj, regő-rejtem...
Bókjaimat ejtem:
Az életbe kivezve
Lett sok ember kivezve,
Irodába, gangra,
Gyakornoki rangra,
Hetedikbe, nyócba,
Kilencedik pócba...
S míg közöttük vadul állok,
Fünek-fának gratulálok.

Haj, regő-rejtem...
Bánatomat rejtem:
Kikkel útam szembe-reked,
Üdvözlöm az embereket,
Megverem a válluk,
Csípkelem az álluk,
Tudakolom tőlük:
Mi lehet belőlük?
Hogy vannak a ragozattal,
Fokozattal, tagozattal?

Haj, regő-rejtem...
A többit már sejtem:
Kinek nincsen, majd kap állást,
Bú-köpiést, baj-kapalást,
Gondfejtési címet,
Pótlékul egy rimet...
Jómagam is várom,
Hogy a jövő nyáron
Vajha, lennék egyelőre
Isván-malom ellenőre...
(Iisztius.)

Régi Debreczen**Petőfi levele Debrecenről**

Petőfit, mint azt versei is bizonyítják, kellemetlen emlékek fűzték Debrecenhez. Ezzel magyarázható annak a levélnek a tónusa is, amelyet 1847. május 14-i keltezéssel írt Kerényi Frigyesnek. Kezdődik ez a következőképpen:

— „Voltál-e már Debreczenben, barátom? láttad-e e pusztai várost, vagyis e városi pusztaságot? Ha pórbá, vagy sárba akarsz fulladni, csak ide jőj, itt legkönnyebben célt érhetsz; de az orrodát jól befogd, mert különben, mielőtt megfúlnál, a guta üt meg a szalonnaszegnek miáttá. Memyi szalonna, memyi hizott disznó van itt! a szellem mégis oly sovány, hogy csak úgy csörög a bordája, épen mint az idevaló híres talvigás lovaknak. Itt ha vesznek is könyvet, tán csak azért veszik, hogy szalonnát takarjanak bele!...”

Petőfiből a Debrecen iránti túlzott ellenszenvet az „Egy tetem Debreczenben” hónapjai váltották ki. Ugyan-éppen a levélben írja, hogy az 1843-i telet *chezve, lázva, betegén húzta ki egy öregasszonyul*. — „Olyan elhagyott kis vándorszínész-fiu voltam, kire se Isten se ember nem ügyelt. Harmadik évvel utóbb ugyanabban a színházban, amint beléptem a nézők közé, minden szem rajtam függött s a lelkesedés az égi háboru hangján kiáltá: *éljen Petőfi Sándor!*...”

A nagy költő ezután gyönyörű szavakkal írja le a Hortobágyot, majd Debrecenbe érkezéséről így emlékezik meg: *„Íste felé értünk Debreczenbe. A temető mellett jöttünk el, hol Csokonai pihen.* Hamuszín fátyolként lebegett az alkonyat köde a költő fekete vas-szobrán; szemeim oda tapadtak és mélyen gondolkodtam arról, ha majd más utazó fog így gondolkodni az én sírom mellett!”

Debreczenben is filiát létesít a Vakok Intézete

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Az országos dalosversenyyel kapcsolatban megemlítettük, hogy a debreceni Városi Dalárda a vakok intézetében volt elszállásolva teljes megelégedésre, sőt mint utólag érte sültnünk, sehol sem volt ilyen kényelmes és tiszta tömegszállás a vendégdalárdáknak. Sarkady István adófőellenőr, akit a polgármester hivatalos kísérőül rendelt a dalárda mellé Forrai István karnagy és Varga Elemér igazgató, főtájtár tiszteletüket tették az intézet kiváló igazgatójánál Herodek Károlynál, aki a dalárda tagjainak megmutatta az intézetet, a különleges tanfelfelkészítést, muzeumot stb. Igen érdekes volt a vakok által készített különböző kézimunka, fa-, sás-, keferunkák, amelyek valóságos bűmulatban ej-

tették a szemlélőket, hiszen azok készítése nemhogy egy világtalan-nak, hanem látóember ügyes kezének is kiváló munkája lett volna. Gyönyörűek a plasztikai munkák.

A Debreceni Ujság—Hajdúföld munkatársának volt alkalma elbeszélgetni Herodek Károly igazgatóval. A beszéd folyamán említette az igazgató, hogy az Országos Vakok Szövetsége Debreczenben is létesít a közeljövőben intézetet. Ez annál inkább lehetséges, mert egy ugynevezett Szabados-alapítvány 60 hold földet és egy épületet juttat a vakok birtokában. Örömmel várjuk a megvalósítását ez intézetnek, mert látjuk, hogy még vannak intézmények, melyek szociális munkájukat nemcsak a fővárosba koncentrálik, hanem kiterjeszkednek a vidékre is.

Csak szombaton lesz ítélet a Rozenfeld Endre és társai családi bűnperében

A debreceni törvényszék dr. Jenei tanácsa kedden délelőtt folytatta Rozenfeld Endre és társaiak nagyvárnyú sikkasztási és családi bűnperében a tárgyalást. Kedden a még hátramaradt tanukat elítélték ki, akik azonban lényegesen vallomást nem tettek. A tanúk kihallgatásán az iratok ismeretéből került a sor, majd Neugebauer Béla és István bizonyítás kiegészítését kérték s megneveztek

több tanút, akikkel azt akarták bizonyítani, hogy ők egyáltalában nem folyták be a Gibiczerék szervezésének irányításába s hogy nem felelnek meg a válságnak azok az állítások, amelyeket Rozenfeld és a több vádlott rájuk fogtak. A törvényszék elrendelte a bizonyítás kiegészítését s a tárgyalást szombatra elnapolta, amikor a Neugebauerék által bejelentett tanukat is megidézték.

Megfojtotta újszülött gyermekét egy szamosújlaki asszony

Régény Dezsőné 35 éves szamosújlaki asszony 27-én éjjel egy életérős leánygyermeknek adott életet. A beshiális anyja, hogy férje elől, aki már 65 éves elmúlt, elűkölja a gyermeke születését, a csecsmőt kendőbe burkolta s megfojtotta, majd ugyanazon éjszaka a kertben elástá. A csendőrség másnap értesült a bűntényről, jelentése alapján az ügyészség elrendelte a holttest felboncolását s az asszony vallomásaival szembe, aki azt hangoztatta, hogy élettelenül jött a vil-

lára a gyermek, az orvosszakértők minden kétséget kizáróan megállapították, hogy a jól fejlett gyermeket az anyja fojtotta meg.

Az asszony állapota egyébként igen súlyos. Éjszaka idején úgy adott életet gyermekének, hogy a vele egy szobában alvó férje és a gyermekek sem vették észre s azt sem tudták, hogy kint járt a gyermekét elől. A nagy vérvesztés miatt az asszony most súlyos beteg fekszik.

Két testvér véres közelharca boros és szódásüvegekkel**Adóz verekedés követte a barátságos poharazást**

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Véres verekedés történt a múlt este a Maróthy György-utca 40. sz. alatti kocsmában, amely Benes József tulajdona. A kocsmáros az esti órákban felkereste az öccse,

Benes János téglavetői fuvaros és együtt bor mellett elbeszélgettek. Jó pár pohár bor elfogyasztása után Benes Jánosnak fejébe szállott az ital és belekötött a bátyjába. A verekedés hamarosan verekedéssé fa-

Olcsóbban fürdik a Margit fürdőben, mint odahaza saját fürdőszobájában.

Gőzfürdő 60 fillér, Szalonkádifürdő 70 fillér.
Gyermekjegy 30 fillér.
A villamos kálauzoknál oda- és visszautazásra jogosító jegy 80 fillérért kapható,
Kiszolgálás 10 fillér.
Tnyakszemvágás 20 fillér, Massage 20 fillér.

jult, amelynek hevében Benes János felkapott egy boros üveget és azt teljes erejéből a bátyja fejéhez vágta. Benes József pár pillanatra megszédült az ütéstől, de amikor visszanyerte az eszméletét, dühében egy literes szódás üveget kapott fel és azt vágta az öccse fejéhez. Benes János véresen, eszméletlenül esett össze. A fejéből patakokban ömlött a vér.

Azonnal kihívták a mentőket, akik a két sérült testvért első segélyben részesítették, majd Benes Jánost kiszállították a sebészeti klinikára, mert a fejen rendkívül mély és véredelmes sérüléseket szenvedett. A véres verekedés ügye természetesen a rendőrségre került, ahol bevezették a vizsgálatot.

Memento**Kik voltak a galileisták?**

A Galilei Kör, amely a Piklerék, Jászi Oszkárók s Alexander Bernátok irányítása mellett a szabadkőműves páholyok utánpótlását szolgálta, már a világháború előtt alatomos munkát folytatott az irányban, hogy megmértelje az ifjúságot. A kommunista hóhéralalom idején nagy szerep jutott a galileistáknak. Diktatura alatti viselkedésükért Magyarország vallás- és közoktatásügyi minisztere 1920. őszén a következő galileistákat zárta ki a pesti egyetemről: Guttmann Anna, Blum Szerén, Galambos Ernő, Haas Árpád, Tauber László, Bárány Mór, Sebők Gerő, Weichert Ferenc, Julius Dezső, Reichmann Elenér, Róthbart Irma, Salamon Miksa Szántó Rózsai, Jakab László, Werner József, Reiner Ernő, Lobstein Sándor, Herzog Ábrahám, Engel Hugó, Kornhauser Vilmos, Fürst Imre, Kátóna László, Radó Tibor, Pollák Emil, Glück Ernő, Weinberger Miklós, Kohn Sándor, Winkler Lajos, Neumann Jakab, Knöpfler Bernát, Klein Imre, Meisels Ernő, Kupierstein Márton, Hirn György, Singer Ernő, Hecht Frigyes, Müller Elenér, Dancinger Ferenc, Flesch Lóó, Vezér Vilmos, Tarnai Aladár és Dér Miksa...

A Kárpátalján tovább rendeztetik az antirevizionista gyűléseket.

A múlt vasárnap Rahón és Ökörmezőn rendeztetik antirevizionista gyűlést. Az ökörmezői gyűlésnek szónokai az ukrán közjegyző, egy ukrán ügyvéd, a járási főnökség hivataloszója és egy írrok voltak. — A gyűlések szónokai mind a legelősebb tiltakozást deklarálták a magyar revizió ellen. — Mint értesülünk, egyes helyeken az összehívott néptömegek megnyilatkozása munkát s kenyeret követelt. — A múlt heti jögeső, felhőszakadás, árvíz az antirevizionista gyűlések tovább rendezését megszakította. — Az ökörmezői gyűlést egyébként, hogy botrányba ne fulladjon, kezdete után nemsokára nagy viharok közepette feloszlatták.

HIRDETMÉNY.

A régi Teglavető mellett levő úgynevezett „Gödörköze” terület felparcellázott és annak birtokbaadása kedvező időjárás esetén f. évi július hó 6-án, csütörtökön délelőtt 9 órakor fog megtörténni.

Felhívtnak az érdekeltek, hogy a birtokbaadásnál lehetőleg személyesen jelen legyenek.

Polgármester.

Az orvosi rend etikai színvonalát csak a kamarák felállításával lehet biztosítani

Dr. Téglássy Béla képviselő nagyjelentőségű tervezete a magyar közegészségügy kifejllesztése érdekében

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A magyar életnek abban a problématerületén, amely a gazdasági és szociális kérdésekkel van összefüggésben, egyre nagyobb és érdekesebb közegészségügyi programunk iránt. A miniszterelnök célkitűzéseinek is egyik sarkpontja ez, mert nemzetünk jövőjének nincsen fontosabb biztosítéka, mint épen az egészségvédelmi feladatkör. Az egészségügy és vele kapcsolatban az orvoskérdés ma már nemcsak a szakembereket, de az országos közvéleményt is egyre fokozottabban érdekli.

A megoldási tervezetek és programok tömegéből magasan kiemelkedik egy minden tekintetben reális és nagykonceptív egészségügyi program, amelyet a kormánypárt nagy tudású és köztiszteltettségű vezetője, dr. Téglássy Béla országgyűlési képviselő dolgozott ki a közelmúltban s amelynek tartalmát költségvetési beszédében is elmondta. Nem lesz érdektelen, ha tervezetének főbb vonásairól a naplósajtó útján is tájékozódást nyert a közönség.

Egészségügyi szükségprogram

Dr. Téglássy Béla rámutat arra, hogy a közegészségügy vezetése az 1876. XIV. tc.-ben lett állami feladattá. Innen kell számítani a magyar közegészségügy ujjkorát. A törvény megalkotásával megindított fejlesztés azonban nem volt ütemeszerű, hanem, bízott ezt cáfolhatatlan történelmi bizonyítékok igazolják, időnként előrelendült, sokszor azonban keservesen megtorpant. A világháború megszűnése idején ellankadt nemzeti energia esztendőket alatt megint szinte csapangó lelkesedéssel iramodott neki az elpusztított biológiai és gazdasági károk helyreállítására.

A jelenlegi viszonyok között olyan egészségügyi szükségprogram megalkotása kívánatos, amely a rendelkezésre álló anyagi erőket eredményesen tudja hasznosítani. Egészségvédelmi szervezetre van szükség s az egész programot úgy kell helyreállítani, hogy az az állam és társadalom újabb megterhelése nélkül biztosítsa az elérhető legjobb eredményeket.

Megkétszereződött az orvosok száma

Amióta a közegészségügy a belügyi tárca keretébe került, az egészség védelmi kiadások a belügyi igazgatás költségének 16 százalékát teszik. Szembetűnő, — mondja Téglássy dr., — hogy a közegészségügyi kiadások rovatában a gyógyítás költségei és a prevenció kiadásai milyen ellentétet mutatnak. *Mig az előbbi 19.006.343, másikké csak 1.138.259 P.* Ezzel szemben a szakkörök megállapították, hogy a prevenció az olcsóbb és hasznosabb munkamódszer.

Egy másik momentum, amire Téglássy Béla rámutat: az orvosi túlermelés. Aggodalommal kell néznünk azt a nagy szociális és gazdasági válságot, amely az orvosi rendet sújtja. A világháború megszűnése után az orvosképzés olyan lendületet vett, hogy Magyarországon az orvosok száma 100 százalékkal emel-

kedett. *Mig az integer Magyarországon 1913-ban 5758 orvos tevékenykedett, addig ma az orvosok száma meghaladja a 9500-at.* Régen 10.000 lakosra 3, ma ugyanannyira 10 orvos jut... (Budapesten 35.) A Budapesten működő orvosok 60 százaléka nincs negyven éves, ami a háború utáni túlprodukción bizonyítja. Ennek következménye, hogy 1930. májusában 420 budapesti orvosnak egy héttig egyetlen betege sem volt.

Miért kell a kamara?

Téglássy hangsúlyozza, hogy az orvosi túlprodukción és a megélhetéssért folyó, gyakran már szinte az orvos nemes hivatásához nem méltó küzdelemben megkezdett az orvosi etika, olyannyira, hogy ma már komolyan számolnunk kell az orvosi rend erkölcsi és anyagi elcsúszásának elkerülésével.

Ennek megakadályozására nincs más panasz, mint az orvosi kamara sürgős megalakítása. Az Országos Orvosszövetség kamatervezete mindenképpen megfelel azoknak a céloknak, amelyek az orvosi rend szociális boldogulását és erkölcsi alapon való tevékenységét kívánják biztosítani. A törvénytervezet lényegesen hozzá fog járulni ahhoz, hogy a magyar orvosi rend társadalmi, energetikai értéke emelkedjék és ezzel visszanyerje azt a pozíciót a társadalomban, amelyet filantropikus tevékenységénél fogva megérdemelt.

Az egészségvédelem fejlesztése

Az orvosi rend tulszaporításával egyidejűleg nem sikerült az egészségvédelmi szervezkedést kellőképpen fejleszteni. Nem sikerült olyan állások tömegét kialakítani, amelyek az orvosi rend közvagyonát megfelelő mértékben szaporították volna. Téglássy itt utal azokra a rendeletekre, amelyek időközben az egészségvédelem leépítésére vezettek. Így például 1931. évi, járási, városi és rendőrorvosi állásból 160-at elvezítettünk a leépítések folytán s ez abban a korban, amikor a négy egyetem évenként 500 új orvost hozsát ki az életbe, egyenesen katasztrófális.

Olyan új munkaterületek feltárására és fejlesztésére van szükség, ahol az orvosi túlprodukción leveztést talál. E téren első teendő a szakvédelmen alapuló egészségügyi és szociális embervédelem kifejllesztése. A költségvetésben anyagi és eszeemővédelemre 1.080.000 pengő van felvéve. Ezt meg lehetne találni a héber- és ápolóképzés címére felvett 60.000 pengővel amire ugy ismét szükség, mert a hábak tevékenységének ellenőrzését a hatósági orvosok tisztúknál fogva látják el.

A tüdőbetegek gondozása

Téglássy szerint erőteljesebben volna fejlesztendő a népbetegségek elleni küzdelem területén a tüdőbeteggondozó intézetek hálózata. — Nem a szanatóriumú ágyaknak túlszaporítása ayítja a gümőkór elleni védelmet, hanem a tüdőbeteggondozás erőteljesebb fejlesztése. Okszerű lenne, ha a szanatóriumokra fordított 8 millió költségből beteggondozó és elkülönítő intézeteket létesítenének. A venereus betegségek leküz-

HA KÜLFÖLDRE MEGY NYARALNI, CSAK

AUSZTRIÁBA

UTAZZON!

mert Ausztriával fennálló kereskedelmi kapcsolataink biztosítják, hogy a magyar fürdővendégek által nyaralásuk alatt elköltött pénz a kliring útján visszatér Magyarországra. Nagyarányu utazási kedvezmények. Olcsó nyaralási akciók különvonatokkal

Mindenemű felvilágosítással, prospektussal, menetjeggyel szolgálunk

MÁV. HIV. MENETJEGYIRODA FIOKJA, DEBRECEN.

OSZTRÁK FORGALMI IRODA: BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 28.

désére kevés a 20.000 pengő. Mindezeket más felesleges címek megszüntetése által kellene felhővelni. Szerinte az egyes mintajárás-akciókat is likvidálni kell, mert nem parciális, hanem generális segítség van szükség.

Mint értesülünk, Téglássy Béla nagyjelentőségű tervezetét, amelyet csak főbb irányelveiben és körvonalaiban ismertettünk, nemcsak a parla-

mentben fogadták általános megértéssel, de a szakkörök is a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkoznak róla. Valószínű, hogy a következő költségvetés idevonatkozó részeit már Téglássy intenciói szerint állítja be a kormány s egyes vonatkozásait már ezt megelőzően rendeletileg fogja a belügyminiszter érvényesíteni.

Gratulációk özönével árasztották el vitéz dr. Bessenyei Lajos címzetes főigazgatót

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Mint lapunk keddi számában jelentettük, vitéz dr. Bessenyei Lajos református főgimnáziumi igazgatót a Kormányzó címzetes tankerületi királyi főigazgatóvá nevezte ki. Kedden vitéz Bessenyei Lajos számosan ke-resték fel az üdvözlők és gratuláltak a Kormányzói kitérítéshez.

Legelsőnek Fütő András püspöki titkár tolmácsolta dr. Baltázár püspök köszöntését. Utána Konecz Auréliáné, a Dócei református leánygimnázium igazgatója, dr. Papp Ferenc, a Dócei tanítónőképző-intézet igazgatója, dr. Veress István, a kollégiumi tanítóképzőintézet igazgatója, dr. Kállay Kálmán egyetemi tanár, a lelkész-képzőintézet igazgatója, dr. Horvay Róbert c. igazgató, Sz. Jármy Tamás ny. miniszteri tanácsos, dr. Nagy Jenő bankigazgató, vitéz Csáky Adorján polgári iskolai igazgató, Huber Ferenc szentszéki tanácsos, a Szent László Kollégium igazgatója, Szücs Gergely zenetanár, a Vitézi Énekkar karnagya, vitéz Váry Sándor tornatanár és mások keresték fel és tolmácsolták szerencsekívánataikat.

A gimnázium tanári kara üdvözölte ezután a szeretett principálist, akit dr. Szeremley Béla meleg szavakkal köszöntött és kartársai örömeit tolmácsolta. Bessenyei Lajos főigazgató hálás szavakkal mondott köszönetet munkatársai üdvözlésért. Majd a IX. cserkészkerület vezetősége nevében Török Tibor tanár ügyvezető elnök, dr. Kállay Kálmán egyetemi tanár, vitéz Szegedy Gyula műszaki tanácsos, Kocsis László százados, Kornya Sándor tanár, a 172. „Erő” csapat parancsnoka, Huber Ferenc hitoktató, vitéz Roncsik Jenő tüzoltóparancsnok, Somlyai József bankigazgató és dr. Tóth Sándor rendőrkapitány ke-

resték fel dr. Bessenyei Lajost, a IX. cserkészkerület elnökét, a Jamboree IX. altáborának parancsnokát, Török Tibor ü. elnök remek, költői szárnyalású beszédében köszöntötte a cserkészkerület agilis elnökét, a tiszántúli cserkészek rajongásig szeretett „Lajos Bácsiját”. A rohanó munka közben pár percre megálltak, hogy köszönet-sék és együtt örüljenek a cserkésztestvérrel, a munkás férffival. Bessenyei Lajos elnök a könnyekig megindító beszédét hálás szeretettel fogadta és köszönte meg a feléje irányuló meleg ragaszkodást, igazi cserkésztestvéri szeretetét.

Az ünneplők és gratulálók között volt dr. Ruffy Varga Kálmán akadémiai igazgató, felsőházi tag, aki szintén igen meleg üdvözlésben tolmácsolta jó kívánatát és örömeit. Karai Sándor kollégiumi igazgató, dr. Karl János piarista gimnáziumi igazgató, Révész Vilmos a női felsőkereskedelmi iskola igazgatója, Martinek Ferenc bankigazgató, May Imre, az István-gőzmalom igazgatója levélben, igen sokan pedig telefonon gratuláltak az új főigazgatónak. Vitéz Bessenyei Lajos kitérítése városzerte nagy örömet keltett. (S.)

MERÉNYLET AZ ALBERG-HID ELLEN

Innsbruck, július 4.

A kedde virradó éjszaka az Alberg-féle vezető vasútvonalon, az úgynevezett Trizanna-híd közelében robbanás történt, amelynek során egy közeli kastély ablakai bezúzódtak. A vizsgálat kiderítette, hogy a 87 méter magas és 120 méter széles híd elejére ismeretlen tettesek bombát helyeztek, amely tulkorán robbant fel. A híd másik oldalán is bombát találtak.

MA PREMIER!

MA PREMIER!

MA PREMIER!

Vigszínház

KADETTK

Főszerepben: Albert Bassermann, Trude von Molo, Johannes Remann.

Hírek

1932. július 5. Szerda.

Prof.: Enese, Kath.: Z. Antal.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Megváltó” Major Mihály, Piac-u. 18. „Aranyegyszaru” Grósz Nagy Ferenc, Kossuth-u. 8. „Magyar Korona” Sz. Tóth Béla, Péterfia-u. 10. „Arany János”, Bozók György, Császár-utca 66. „Szent Háromság”, Berzsenyi Miklós, Homokkert, „Hungária”, Sz. Szabó Jenő Vargakert, K. Tóth Kálmán-utca 22.

Rendőrség telefonszáma 23—45.
Mentők telefonszáma 0—4.

A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jelenti július 4-én:

Az időjárás Középeurópa keleti felében és a Kárpátok vidékén rosszbodott és esőre fordult. Nyugateurópa időjárása ezzel szemben változatlanul száraz és melegebb.

Hazánkban tegnap mindenfelé voltak kisebb esők, melyeknek mennyisége 1—2 mm. körül mozgott. Debrecenben a nap folyamán 1 mm. esett. Borulás a várt időpontnál elébb következett be és így a nappali felmelegedés fokozódása elmaradt. Legmagasabb hőmérséklet ma 21 fok volt. Négy fokkal alacsonyabb a tegnapinál.

Prognózis: Északi légáramlás, változó felhőzet, még kisebb esők. A felmelegedés némi fokozódása várható.

A júniusi időjárás néhány érdekes adata

Az elmúlt hónap igen hűvös, rendkívül csapadékos volt. A hónap átlag-hőmérséklete 16,6 fok volt, ami az átlaggal (19,2 fok) szemben 2,6 fokos hiányt jelent s ez nyári hónapnál igen jelentős, annyira, hogy a debreceni, több, mint hatvan esztendőss megfigyelési idő alatt ilyen hűvös június csak 1884 és 1887 években volt. A hónap folyamán husz csős napon 132 mm. esőesett. Ennél nagyobb csapadéku június csak 1881-ben volt, amikor a hó folyamán 152 mm. volt a lecseset esőmennyiség.

A jelenlegi júniushoz hasonlóan igen esős volt június még 1893-ban (134), 1902-ben (124), 1884-ben (119) s 1925 és 1826-ban (120 mm.) havi csapadékosssággal. Egy hónap csapadékos jellegét azonban tisztán a havi összeg alapján megítélni nem lehet. Lehet egy hónap havi összege egy-két igen nagy zápor miatt nagy és a hónap mégis száraz jellegű, mert az eső csak kevésszer esett. Az elmúlt hónap azonban, nemcsak a csapadék mennyisége, hanem gyakorisága, a csapadékos napok nagy száma miatt is esős volt, olyannyira, hogy 20 esős napot, mint az elmúlt hónapban a debreceni megfigyelésekben csak egyet találunk: 1881-ben, 1914-ben 19, 1884-ben 18, ellenben 1926-ban 24 napon esett az eső. S így, bár 1926-ban néhány milliméterrel a jelenleginél kevesebb is esett, ennek az évnek a júniust még a jelenleginél is esősebbnek kell vennünk.

Dr. Berényi Dénes.

A nyíregyházi rendőrség elfogott egy debreceni kerékpártolvajt, aki be akart törni a városi szeszüzletbe is

(A Debreceni Újság tudósítójától.) Jó fogást csinált a múlt nap a nyíregyházi rendőrség, amely elfogott egy Madarász István nevű harminchétféves állás nélküli férfit, akitől a kihallgatása alkalmával kiderült, hogy Debrecenben kerékpárt lopott. Azonnal leszállították Madarászt Debrecenbe, ahol a rendőrség szintén kihallgatta. Ez alkalommal Madarász elmondotta, hogy nem tudott munkához jutni s elhatározta, hogy betör valahová. Azt tervezte, hogy a városi szeszüzletet törje fel és társat keresett magának, akinek megfelelő szerszámai is vannak, mert

enélkül nem tudta volna elkövetni a betörést. Társát azonban nem találta s hogy mégse menjen el üres kézzel, ellátogatott a Sas-utca 2. számú ház udvarára, ahonnan egy őrizetlenül hagyott kerékpárt lopott el, amelyről később kiderült, hogy Dávid Lajos nyomdász gépmester tulajdona. — Ezen a kerékpáron ment el Nyíregyházára Madarász, ahol azonban elfogták. A rendőrség Madarászt holnap kíséri át a királyi ügyészség fogházába s ügyét valószínűleg a gyorsított eljárás alapján még csütörtökig letárgyalják.

— **Előléptetés.** A legutóbbi előléptések során Simonffy Miklós főmérnököt, a soproni posta műszaki osztályának főnökét pósta műszaki tanácsosnak nevezték ki, illetve léptették elő. Simonffy Miklós hosszabb ideig a debreceni posta műszaki osztályánál teljesített szolgálatot és szoros rokoni szálak fűzik Debrecenhez. Az előléptetés egy arra igazán rászolgált kiváló férfit ért és széles körben keltezt örömet és meglepetést.

— **Kovács Gyula fogházgondnok nyugalmába vonult.** Mint értesülünk Kovács Gyula, a debreceni törvényszéki fogház gondnoka negyvenegy évi szolgálat után most nyugalmába vonult. A pontos, kötelességét mindig híven teljesítő fogházgondnok tizenkét évvel ezelőtt került Debrecenbe és ez idő alatt mintaszerűen ügyelt fel a debreceni fogház első életére.

— **A Mansz fagylatdélutánja.** Mint már jeleztük, a Mansz debreceni szervezete július 6-án, csütörtökön délután 6 órai kezdettel a nagyverdei Vigadóban, teljesen rossz idő esetén az Arany Bikában, táncgal egybeköltött, szezonzáró fagylatdélután rendez. Az összejövetel sikerét 80 háziasszony fáradságot nem ismerő buzgólkodása biztosítja. A fagylat és belépőjegy ára együttesen 1,20 pengő, melynek ellenében egy adag fagylat ostyával, vagy egy pohár sör kiflivel, vagy egy pár visticli tormával, igényelhető. Táncéjtel után 2 óráig. Jegyek a háziaszszonyoknál a Mansz irodában (Piac utca 26. I. em. I. ajtó) és 6-án délután a pénztárnál is válthatók. A szövetség tagjait, jóbarátait s a táncolni vágyó fiatalokat ezuton is szeretettel meghívja a Mansz elnöksége.

Borotvák otlók szaküzlete és élezése

FRICK MŰKÖSZÖRŰS

Piac u. 27. (Városházával szemben.)

x **A gyűjtőszendevély világrekordja.** Pár nappal ezelőtt halt meg az angliai Sissax grófságban fekvő kastélyban Sir Aduard Gregerson, az ismert angol arisztokrata, aki már életében híres volt gyűjtőszendevélyéről. A végrendelet felbontása után felvett leltár azonban, még Sir Eduard jóismerőseinek is nagy meglepetést hozott. Kiderült, hogy az elhalt arisztokrata szendevélyes gyűjtője volt a szivaroknak és a képeslapoknak. A hagyatékban nem kevesebb, mint 72.000 különböző fajta szivart találtak. 143.000 képeslap maradt a kupolatermes könyvtárban, s a legritkább kínai újságok s a világ legelőkelőbb lapja mellett, Tolnai Világlapjának több évfolyamát is.

— **Áldott állapotban levő nők és ifju anyák a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által** rendes gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyítás képviselői a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan megbizhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták.

x **Különös táncot Párisban.** Erről az érdekes eseményről pompás képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb új száma, amely gazdag tartalommal jelent meg. Érdekesebbnél érdekesebb cikkeket, rádióműsorokat, színházi beszámolókat, híreket, pletykákat, egyfelvazásos színdarabot, folytatásos regényt, filmriportokat, gazdag rejtvényrovatot és még számtalan nagyszerű cikket talál az olvasó a népszerű képeslapban. A 84 oldalas Délibáb 120 képet tartalmaz és ára Magyarországon 20 fillér, Romániában 120 lei, Csehszlovákiában K. c. 23, Jugoszláviában 52 dinár.

— **Elesett és eltörte a karját.** Dorogi Károlyné székgyári munkásnőt súlyos baleset érte tegnap. Amint a gyárban az egyik lépcsőn akart lemenni, megcsuszott és elesett olyan szerencsétlenül, hogy jobb karját két helyen is eltörte. A mentők első segélyben részesítették, majd kiszállították a sebészeti klinikára.

x **Bartosnál a volt Szántó-féle ruháüzletben** finom, fehér gyermek matróruhák, gyáriag beavatott selyem vászon öltönyök, Burberry raglánok elsőrangú kivitelben minden méretben készen, olcsó szolid árakban kapható.

— **Iparoszkosztályi ülés.** A kömüvesiparosok szakosztálya ma, szerdán este 7 órakor az Ipartestület helyiségében ülést tart, melyre a tagokat ezuton hívja meg a szakosztály elnöksége.

x **ÉRTESÍTÉS. MEGNYILT A MARGIT-STRAND,** a medence vize állandóan 25—26 fokra gőzjel temperálva. Olcsó árak. Személy-jegy 40 fillér, gyermekjegy 16 éves korig 20 fillér. Idénybérlet 20 pengő, gyermekbérlet 10 pengő. Havi bérlet 8 pengő, gyermekbérlet 4 pengő. Kedvezményes bérletek is válthatók. Kényelmes kabinok használata díjtalan. A villamoson minden kaulauznál strandjegy 50 fillérért váltható, amely oda, visszautazásra is jogosít. Kovács János a debreceni közönség által is jól ismert uszómester uszni tanít. Havi uszólecke 20 fillér.

— **ISMÉT A LOVAGIATLANSÁG.** Az egyetemi diákmozgalmakkal kapcsolatban már megszoktuk, hogy tuloldallék mindig lovagiatlanságot emlegetnek, hogy olykor-olykor a „kisebbségi” réteget atrocitálják. Nem esoda tehát, ha Hitlerék „terror”-ja olyan lovagiatlanságnak számít, amelyet az orthocox világtörténelem még álmodni sem mert eddig. A külföldi szaktudósítók egyremásra jelentik, hogy a Hitler-uralom lovagiatlanul bánik a zsidókkal. „Mégis csak lovagiatlan eljárás, — idézik tetszés szerinti alkakról, — hogy 60 millió ember elnyom egy 600,000-ból álló kisebbséget”. ... A doigoban az a legérdekesebb, hogy ugyanezt a citátumot egyik szerint Paderewszky, másik szerint az upsalai érsek, harmadik szerint a világ legnagyobb EINSTEIN-ja mondja. Ha így haladunk, a Notre-Dame Quasimodoriától az elaszliszka csodarabbinusig mindenki igényt tarthat a szerzői jogra... Mi attól félünk, hogy a plágium-perceknek olyan tömege kerekedhetik ebből, amelyet még a Hacsék Mórok sem láttak és épen ezért a lovagiatlanság vádját is elvessz a világegyetem forgatagában. Pedig a relativitás elmélete azt sugallná, hogy fordítsuk meg a tételt. Ha ugyanis 60 millió contra 600 ezer: egy soemannte lovagiatlanság, akkor minék nevezhető az „ancien régime”, vagyis az a korszak, amikor 600,000 uralkodott 6.000.000 emberen... Nü, mit szól ehhez az Einstein?

— **Hítvédelmi gyűlés.** A Kálvtnisták Templomegyesülete hitvédelmi gyűlést tart pénteken délután hat órakor az egyház tanácsstermében. Előadó: Tóth Sándor s. Ielkész. Belépődíj nincs.

— **Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájíz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés** eseteinél már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan, biztosan és kellemesen hat.

— **Három napra siketnéma lett a villámesapástól egy kislány.** Hódmezővásárhelyről jeleltük: Különös eset történt a napokban Vásárhelyen. Az egyik tanvába becsapott a villám s az ott tartózkodó Radies Jusztina 9 éves leány elvesztette halló és beszélnéköpességét. Beszállították a közkörházba, de nem bíztak abban, hogy a láv még egyszer egészséges lesz. Három nap múlva a kislány váratlanul beszélni kezdett és hallóköpességét is visszanyerte. A csodálatos gyógyulás hírére, most sokan látogatják a kis Radies Jusztinát.

x **ÖREGEDŐ EGYENEKNEL, HA AZ EREK MESZESEDNEK, ICMÁN, DIVAL SEGITHETNEK S ÉVEKKEK TOVÁBB ÉLHETNEK.**

x **Fontos az egészségére:** Fürdőjön a

Margitfürdőben,

mert világos, jó a levegő, tiszta és kényelmes. Időben nincs korlátozva, mert külön női és férfi gőzoztályok vannak. Leszállított árak, kedvezményes havi bérletek és fűtőjegyek kaphatók a fürdőpénztárnál. Minden villamoskaulauznál az utazásai kombinált fürdőjegyek válthatók.

— **Tábortüzi ünnepély a fa- és fémpari szakiskolában.** A m. kir. áll. fa- és fémpari szakiskola 162. sz. Irinvi cserkészcsapata július 9-én, vasárnap este 8 órai kezdettel tábortüzi ünnepélyt rendez az intézet udvarán. Előzőleg d. u. 5 órától a közönség megtekintheti az intézetet, a fa- és fémpari műhelyeket és a szállított fa- és fémpari tárgyakat. Ugyanez alkalommal adja át a csapat Némethy Zoltán őrsvezetőnek a Cserkészszövetség kiüntetését, melyet vízből való életmentésért kapott. A tábortüzi ünnepélyre, valamint az intézet meglekítésére semmiféle belépődíj nincs.

ANYAKÖNYVI HIREK:

Házasság: Dr. Ahkermann Sándor ügyvéd—Fener Bella.

Születések: Hajóczy Miklós máv. s. tiszt. fia, Miklós; Molnár János fm. fia, János; Budán András fm., leány Katalin; Bercei Ferenc máv. altiszt fia, József; Kiss János máv. lakatos fia, János; Balogh Endre fm., fia Endre; Lovász Lajos béltisztító, fia Lajos.

Hálozások: Miskolci Tibor ref. 2 éves Téglás u. 2.; Gyulav Géza ref. 7 hónapos Derecske; özv. Szöllősi Jánosné Csizmadia Erzsébet ref. 73 éves Perczes u. 21.; Konyári Márton ref. 86 éves Szegfű u. 17.

— **Itéletidő Romániában.** Bukarestből jelentik: Hétfőn Órománia egész területén borzalmas itéletidő vonult végig. Izmail megyében a vihart követő jégzápor teljesen tönkretette az ezévi termést. A kár százmillió leire becsülhető, Jassyban a vihar szintén nagy károkat okozott. Több külvárosban fekvő épület bedőlt. A város melében fekvő részei víz alá kerültek. Órákig nem tudott a városba se bejutni, se a városból kijutni vonat. Brailában a vihar évszázados fákat csavart ki tövestől. A Dunán is számos hajót megrongált a vihar. A Braila és Galac között közlekedő utasrepülőgép a nagy vihar miatt kényszerleszállást eszközölt, azonban sem a gépnek, sem az utasainak baja nem történt.

Boesky-tér Telefon: 14-26

Szerdán:

Csak felnőtteknek!

GYILKOSOK ÉS TÁNCOSOK

Bűnügyi dráma Lissi Arna főszereplésével.

Megelőzi:

TÖRVÉNYTELEN FELESÉG

Dorothy Mackail főszereplésével

Előadás: 7, 9 órákor.

A budapesti rádió szerdai műsora:

6.45: Torna. Utána: Gramofon. 9.45: Hírek. 10: 1. Régi magyar jütkök. 2. A szabadban való fürdés tilparancsolata. (Felolvasás.) Közben: Gramofon. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Zenekari hangverseny. Vezényel Stephanides Károly. Közben: 12.30: Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vízjárásjelentés. 1.30: Szmirnoff Szegej orosz balalajkazenekara. 2.45: Hírek, ételmiszteralak, piaci árak, árfolyamhírek. 3.30: A rádió diákfelőrája. „Hogyan él az eskimó gyerek.” 4: Weidinger-szalonzenekear. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „A mai kor építőművészete”. Kotsis Iván dr. előadása. 5.30: Az Országos Postászenekear a margitszigeti Márkus-étteremből. Vezényel ifj. Roubal Vilmos. — 6.45: „Szeptember végén”. Komáromi János elbeszélése. 7.15: Terménytőzsdéi árak. 7.25: Kádas György és Szentmiklóssyné Bankó Julia szerzeményei. Előadja Karácsonyi Margit. Cselényi József és Rácz Zsigi cigányzenekeara. 8.30: „Pécs zenei kincsesházából.” Schaurek Rafael dr. előadása. 9: Szerdahelyi László hegedűl, zongorán kíséri Polgár Tibor. 9.30:

Időjelzés, hírek, löversenyeredmények. 9.45: Lantos-jazz a Royal-étteremből Vajda Károly énekszámával. Utána kb. 10.30: Időjárásjelentés. — Majd: győri Lakatos Tóni és cigányzenekara a Pátria-kávéházból.

SPORT

Felhívás az athlétákhoz!

A MASz keleti kerületi szakoktatója, Kocsár János testnevelő tanár Debrecenbe érkezett és tegnap megkezdte működését a DAC és DTE pályán. Felkérjük az összes athlétákat, hogy a tréningeket a megszokott helyen és időben szorgalmasan látogassák, ahol a szakoktató úr által szakszerű edzésben részesülnek.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsdé

A terménytőzsdén kedden újabb jelentékeny áremelkedés volt. Az októberi és márciusi búzára és így e két határidőnél 40—50 filléres áremelkedések is keletkeztek. Közülbelül 30 fillérral javult az októberi rozs is. A határidő-tengerinél is nagyobb áremelkedések voltak és természetesen a készáruvásáron is csak lényegesen magasabb árak mellett lehetett vásárolni.

A 76 kg-os buza hivatalos jegyzése. Tiszai 12.85—13.50, ftiszai, jászági, egyéb 12.45—12.70.

Határidőüzlet: Buza: október 11.82—83, március 13.14—15. Rozs: október 7.27—28, 8.32—35. Tengeri: július —12, augusztus 8.23—25.

Készáruüzlet: Buza: tiszai 77 kg 13.10—13.80, 78 kg 13.35—14.00, 79 kg 13.60—14.25, 80 kg 13.70—14.35, ftiszai, jászági, fejérm., dluli, pestv., bácskai 77 kg 12.60—12.85, 78 kg 12.75—13.05, 79 kg 12.95—13.29, 80 kg 13.10—13.35, Rozs: pestv. 6.00—6.10, egyéb rozs 6.00—6.10, tak. árpa I 8.10—8.20, tak. árpa II 7.80—8.00, felv. sörárpa 11.00—12.50, egyéb sörárpa 9.50—10.50, zab I 8.10—8.25, zab II 8.00—8.10, tiszai tengeri 7.80—7.85, egyéb tengeri 7.80—7.85, korpá 5.20—5.30.

A készáruvásáron buza 30—50 és rozs 25 fillérral drágább, zab nem változott, tengeri 15 fillérral drágább.

Debreceni baromfi-, gyümölcs- és zöldség piaci árak:

Hízott liba kg. 80—100, hízott ruca kg 90—100, pulyka kg 70—80, csirke és tyúk párja 80—250, idej liba párja 2.50—600, idej ruca párja 80—250, idej csirke párja 18—24, tojás dr. 04—05, földi eper kg. 25—40, cseresznye kg 30—60, ribizke kg 28—40, pöszmété 26—40, meggy kg 30—40, málna 1.80—200, körte 20, zöld dió lit. 16—20, hagyma cs. 02—05, retek 02—04, karalábé cs. 04—08, idej káposzta dr. 10—20, karfiol dr. 12—20, paprika dr. 08—10, zöldborsó kg 10—16, zöldbab cs. 16—20, s-krumpli kg 06, új krumpfi kg 06—10.

HÍRDETMÉNY

Az októberi falajmivélés jelentési viszonyainak a megismerése céljából a m. kir. földművelőügyi miniszter ur 54580—1933. F. M. sz. rendelete alapján felhívom a traktortulajdonosokat, hogy a tulajdonukban tizenben levő, vagy használaton kívül álló traktorok számát, típusát (név, gyártmány, évrő, lánctalpas, kerékes stb.) és vásárlásának, illetve használatba vételének az idejét az elsőfoku közigazgatási hatóság Kossuth utca 20. sz. földszint 46. sz. szobájában f. évi július hó 10-ig jelentésk be.

Debrecen 1933. évi július hó 1. Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága.

Nyaraló előfizetőinkhez!

A „DEBRECENI UJSÁG—HAJDUFÖLD”-et hármely kül- és belsőldi nyaralóhelyre fennakadás nélkül küldi kiadóhivatalunk. Kérjük tehát, mielőtt nyaralását megkezdí, sziveskedjék az alábbi szelvényt kivágni és pontosan kitöltve, kiadóhivatalunknak megküldeni. (Kossuth utca 3. fsz.) vagy pedig a címet a 21—41. telefonszámmal közölni.

Kérem a DEBRECENI UJSÁG—HAJDUFÖLDET, melyet eddig.....

hímre kézbesítettek, hó-tólig a következő címre küldeni:

Név:

Uj cím:

APRÓ HIRDETÉSEK

Állást kereső nők

Házvezetőnőnek elmenne közepkoru aszszony, mindenben jártas megbízható, tömegfőzést elvállal. Hosszu bizonyítvánnyal, vidékre is. Cím a kiadóhivatalban 2107

Állást kereső férfiak

Asztalossegéd elmenne szerszámmal dolgozni. Cím a kiadóban. 1053

Betöltendő állás nőknek

Megbízható takarító a reggel — órára kerestetik. — Simonyi ut 9. 756

Kézimunka-rovárdarú segéd, kiszolgáló és előrajzoló kisasszonyt felveszen Szilágyi Lajos. 761

Ügyvédi irodába gyors és gépirő kisasszonyt felveszek. Kereskedelmi érettségivel vagy gyakorlattal rendelkezők előnyben. Jelentkezni dr Nagy Samu ügyvédnél, Péterfia 2. 2100

Hölgyfodrász kisasszony kerestetik vidékre, bővebbet Polgár, Svétits-bórház. 2105

Perfekt szobafelány azonnai felvétetik. Hunyadi u. 11. 740

Jórávaló leány vagy asszony állandó mindenesnek — hosszú bizonyítványai felvétetik. Szent Anna 34. a

Szorgalmas fiatal bejáró felvétetik könyvvel, Kigyó u. 23. 2113

Butorozott szoba

Különbejáratu szoba esetleg ellátással is kiadó. Püspöki palota I. 38. 2104

Elegánsan butorozatu szoba, különbejáratu olesón kiadó. Károly F. J. ut 26-b. 2096

Butorozott szoba kiadó ellátással is. Csapó utca 19., udvarban jobbra. A

Különbejáratu féregjiszta butorozott szoba kiadó. József kir. herceg utca 8., földszint jobbra. 739

Különbejáratu butorozott szoba kiadó. Monti ezredes, Magos utca 17. 2091

Utcai butorozott szoba Domb utca 17. szám alatt kiadó. a

Kiadó lakás

Kiadó négy és hat szobás lakások, teljes komforttal azonnalra és augusztus 1-re Ferenc József ut 16., az Alföldi palota. 2064

Modern utcai 3 szobás, fürdőszobás lakás keresztyény családnak kiadó. Barna utca 11. 2092

2 szobás ulvari lakás mellékkeliségekkel bent kizetel) esendes udvarban kiadó. Gázfőzővel ellátva, Szent Anna 34. a

Összkomfortos modern kétszobás lakás a központban azonnalra is kiadó. Értekezni lehet Garainál, Magyar Ruháipar, Bika szálló. 1976

Családi ház nagy kerttel Tisztviselő telep elején kiadó. Kólos, Verbőczy u. 4. II. em. 5 579

Teljesen különbejáratu szoba — parkirozott udvarban. nyaralóknak kitűnő — üdülőhely kiadó. Cím a kiadóban 3887

Lakás, komfortos 4 esetleg 6 szobás augusztus vagy november eszejére kiadó. Komlóssy ut 28 1575

Ajánlat

Megnyilt Márkus Károly „János vitéz” vendéglője (Kigyó utca 12.) Záróra reggel 5 órákor. 2310

Hitelképes egyének ruházati cikkeket, szőnyeget, fűghavi részletre, Szántó m. b. Hatvan u. 13. 2098

Termelői gyümölcsöt jó helyen árulok, leszedem, szállítom. Cím a kiadóban. 2699

Juhar, szil, köris és gyertyánfa kapható. — Erdélyi Tűzifa és Szénkereskedő, Debrecen, Bőszörményi ut 3. sz. Telefon 32—31. 1670

Vareóamban elsőrendű kivitelben készűlnek női ruhák 3 P-től, burett kábátok 4 pengőtől, Széchenyi u 13. 758

Levelezőlap
sorozatok! Karikatura; hollandi; táj, Bonzó; művészi, aranyozott stb. sorozatok eredeti kézi rajzok 12 db 60 fill. postaköltséggel együtt. Az összeg bélyegben is beküldhető. Cim: Reichen L. Ujpest, Beniczky utca 16. 2097

Rétesjszt.
törökstenmiklósi Galambos féle. kapható a Deutsch üzletekben 4450k

Izletes
házikoszt kihordásra és benépszerűsítésre kapható. Kivánságra hához szállítom. Pauchlyné, Batthyány 9. 2076

Uj tégla
nagyobb mennyiségben és egyéb építési anyagok, gömbfák, paládészek, gépek, szerzők, traktor hat pót kocsival jutányos áron eladó. Egyetem központi épület építési irólánál. Telefon 24-00. 2088

Háromszobás
utcai lakás központi fűtéssel a Bikabérlházban augusztusra kiadó. 2011

Singerendák.
vasablakok tüzhelyek, kanális rácsok legolcsóbban Fischer Csapó 98. 3752k

Modern
celofán ernyő, selyemernyő drótváz készítése; vállalom, Szent Anna u. 11. 4728

Paulo
vésnök és bélyegzőkészítő üzlete Szent Anna utca 10. alatt. 3855k

Jódos tojás
kapható Kontsek Géza fűszerüzletében, Kossuth utca. 641 cs. p. sz. v. k

II. emeleti
5 szobás komfortos lakás kiadó. Ertekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1077

Négy vagy ötszobás
főemeleti utcai lakás központi fűtéssel a Bikabérlházban augusztusra kiadó. 2012

Gladiátor
borotvapengék gyári árban beszerezhetők. Viszonteladókna foraktár Papp Lajos illatszertár, Csapó u. ötvennyolc, 184

Értesítés
„MONE” orvosi műszerüzem r-t modernül berendezett műhelyét Piac utca 41. sz. alá helyezte át. Készít és javít orvosi műszereket, műveletanyagokat, fűzőket, haskötőket, sérvkötőket, judialpöteket, élesítőseket, vörörszegezt, — nikkellezést a legolcsóbban vállal. 2080

Ékszerait,
óráit soha ilyen olcsón, mint most, nem javíthatja. Aranyért, zálogjegyekért legmagasabb árt fizetünk. Fogel és Ungár, Piac 83., udvarban.

Iskojakönyveket
elad vész. becsérél — Harmathy könyvke. reskedése Piac utca 7. (Bika szálló mellett.) 4465k

Nyugagyak,
lőcák, fürdőkádak, mézbödnök, gumicsővek, kaszák, tüzhelyek Nagy vasúletében, Csapó-for-duló. 1920

Amatőr-munkák
tökéletes kidolgozása modern fényképek. — műszaki felvételek — Burg foto. Piac u. 42. Pannónia-udvar. P 179

Nvári főzésre
igen alkalmas tűzifa métermázsánként házhoz szállítva már 2 P 80 fillérről kapható: Erdélyi Tűzifa és Szén kereskedésnél. Büszörményi ut. 3. szám. — Telefon 32-31. 1991

Diétás
és rendes koszt, elsőrendű, vitamindus, olcsó, minden igénynek megfelel. Próbálja meg, Batthyány 18. 1744

Évzáró
vizsgákra ajándéku ajánlom 10 pengős fényképezőgépet. — mely minden igényt kielégít. Berzéki fotoszaküzlet. Ferenc József ut 38., udvarban 3924k

Vétkezik,
ha ablakaira faszöviót és vászonredőnyt nem Feiszt gyár lerakattatái veszi részletre is. Ugy-nökség Bundi 7. 4595k

Kertberendezéseket.
sirok beültetését, szobanövények átültetését jutányosan vállalom — Farkas József műkertész, Piac u. 14. virágüzlet. 3631

Órlási árat
fizetek aranyért, zálogcédluláért. Ékszerrek készítése, javítása legolcsóbban Feldheim ékszerész és vésnöknel. Piac 75. 4412k

Kerékvártó
és kaptafakészítő urak figyelmébe! Prima kőrifa és gvertánfa — kapható Erdélyi Tűzifa és Szénkereskedésnél. Büszörményi ut. 3 sz. Telefon 32-31. 1990

Üzlet, műhely, raktár

Bérbeadó
korcsma jogfolytonossággal, nagy udvar, állomás mellett, ipartelepnek. Kécses 90. 760

A fekete pók

Regény.

14 IRTA: MARSCHALKÓ LAJOS.

— A fiatalembert egy kicsit megbilincseltem. A másik ur még nem tért magához. — Aztán könnyedén hozzátette. Egyébként becsuktam őket. A toronyszobán kitűnő zár van.

— Arra feleljen örnagy ur: kik ezek. Mi történik itt? Micsoda rémes kalandba sodródtam bele?

Tarnovszky vizsgálta a lányt, aztán csöndesen kérdezte:

— Hallott már valamit a Fekete Pókról?

— Igen! Az újságok irtak róla egy időben.

— A legérdekesebbet nem irták meg, — felelte Tarnovszky. — A pók életét, a nevét, a multját. Azt csak nagyon kevesen ismerik.

— Nem mondaná el, örnagy ur? — kérdezte Violetta.

Tarnovszky hallgatott egy kicsit.

— Tulajdonképpen nem is érdekelheti magát, — kezdte csöndesen. — Hiszen valamikor ez a fekete pók is ember volt. Ember, olyan, akár a többi. Volt foglalkozása, állása, talán neve is. Ha jól emlékszem Zagorszky Zénónak hívták és vegyész-mérnöknek készült.

a bécsi egyetemen. Azért mondom, hogy csak készült, mert aztán jött a háború. A névből szám lett, a polgárból katona. Hősi halott, vagy hadifogoly. Kinek mit mért a sorsa. Zagorszky Zénó a rosszabbik jutott. A háború harmadik hetében — mint a volt osztrák hadserreg zászlósát — elfogták az orosz csapatok.

Odakerült ki az ázsiai pusztára, a Jeniszlei partjára, ahol talán soha se fordult meg európai ember. Valami kis piszkos kirgiz falu szélén építették fel számukra a tábor barakkjait.

Itt a szibériai őserdő szélén nem nagyon kellett tartani attól, hogy a cár atyuska foglyai szökni tudnak. Ehez képest hát nem is nagyon őrizték őket. Zagorszky kadettspirant egy év múlva már szabadon csatangolta végig a vidéket. A táborparancsnok egy mogorva német, nem sokat törődött vele. Egyedül arra vigvázott, hogy negyven embere, akikért az oroszok előtt felelősséget vállalt, szét ne széledjék. Tudta, hogy bent a járattlan őserdőben, vagy a dél felé húzódó steppén csak a pusztulás, halál várna valamennyire.

Zagorszky Zénó — mondom — sokat köszült a környéken. Legtöbbnyire egyedül indul el magános utain. Senki se kérdezte, senkinek se mondta hova jár ilyenkor. Pedig ezek a kiruccanások egyre érdekesebbek lettek. Este, mikor fáradtan hazakerült, fényes volt a szeme, jókedv ragyogott az arcán. Zagorszky a fogságban, számkivetésben megtalálta azt, ami életéből mindig hiányzott: a gazdagságot. Zagorszky Zénó, aki odahaza bizony sokszor feküdt le éhesen, aki szegény volt, nyomorult volt, Zagorszky Zénó, aki szinte beteges sóvárgással vágyott a jóléte, gazdagságba, egy napon aranyat talált a szibériai őserdő alján.

A végzet szörnyű gunyvai lökte felé a kincset. Épp akkor adta, mikor pillanatnyilag nem vehette annak semmiféle hasznát. De az apró sárga kavics, amely egy napen megcsillant az ásója nyomán, mégis csak arany volt. Arany!

Tulajdonképpen semmi rendkívüli nem volt abban, hogy ő találta meg. Valamikor a geológia is érdekelte egy kissé s tudta, hogy szibériai földön nem egyszer csillant már arany-rög a kutatók csákánya alatt. Annyi tény, hogy egy napon a gödörben előtte is ott fényltek a legendás, babonás fém. Arany volt! Egészen úgy feküdt ott az egyik vén fatörzs alatt, mint az alaskai aranyásók előtt. Szikrázóan, fényesen, kimeríthetetlen mennyiségben. (Folytatjuk.)

Oktatás

Naméni
gyors- és gépiróiskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Állam-érvényes bizonyítvány. Batthyány u. 9.

Elemi,
polgári vagy alsó gimnáziumi magántanítást vállal dr. Sallayné tanítónő, Wesselényi u. 2. II. 17. 2101

Műgyetemi
hallgató előkészítő középiskolást javító, felvételi vizsgára. Adler, Csokonaj utca 14. — Ugyanott közép-művészeti főiskolai felvételi kiképzésben részt vehet. 757

Kereslet

„Kálor”
vagy más jobb gyártmányú kályhát keresek megvételre. Rosenfeld, Diófa utca 15. 1014

Használt
tankönyveket (egyetemieket is) legmagasabb áron vásárol — Grünmann Sándor antikvárus, Piac 69. (Megyeházzal szemben.) 4405k

Akácmezőt
és új mákot megbízásból veszek. Miklós utca 13. 754

Kényszerkölcönt
szelvény nélkül is legmagasabb áron veszek. Miklós utca 13. 753

Megvételre
keresek hosszú zongora ládát. Szent Anna u. 14. 2005

Birtok bérlet

Kiadó
vágóhid mellett két hold teljes termésben lévő szőlő bérbe vagy felébe. Ertekezni Gazdák Bankjában. 2108

Kiadó
bérbe város alatt 34 holdas két lakóház, minden gazdasági épülettel ellátott tanyaföld. Ertekezni Gazdák Bankjába. 2111

Butorok

Garde-ob-szekerény,
háló, konyhaszekerény, siffon, ágy olcsón eladó. Hatvan u. 21. 4591k

Ebedlő,
úr-szoba, szalon, íróasztalok eladó. Piac 44. III. ajtó.

Ebedlőkredenc,
székek, divány, képrámák, függönytartók eladó. Arany János 6. jobbra, versdán. 762

Eladó állatok

Fajgalamb
helyszüke miatt eladó Apafi utca 20. sz 1900

Eladó ház

Eladó
több adómentes kis ház telepen, részletfizetéssel is. Ertekezni Gazdák Bankja, Kossuth utcán. 2109

Emeletes

üzletes ház központban négy lakással vagyongoszotts miatt eladó. Ertekezni: Piac 7. — Könyvtár. Közvetítőket díjazok P138

Eladó föld

Eladó
város alatt 8 holdas jó aji homokföld. Ertekezni: Gazdák Bankjában. 2110

Eladó ingóság

Férfi öltönyök
finom minőségben vadonat újak olcsón eladó. József kir. hg. u. 27. keresztlépcső. a

Mészáros
jégszekerény, plüssgarnitúra, ebédlők, íróasztalok, autómimimax, szőnyegek, üstház, fosznideszka, lószőrmatracok, háló, pianinó eladók. Csapó u. 16. 4707

Takaréktüzhelyek
leggyorsabbból legdiszesebbig. Külön kereskedelmi áru viszonteladónak. Kandia 15. 751

Jókarbon
levő, keveset használt gyalupad eladó. Zsák u. 15. 744

Egy
száraz udvari egyszobás konyhas lakás kiadó. — Miklós 51. 2102

Kiadó
háromszobás, erkélyes, emeleti lakás aug. 1-re. Kossuth uu. 22. 2106

Kiadó
egy 3 és négy szobás lakás novemberre. — Cim Szent Anna 22 I. em., 1 ajtó. 2095

Azonnal
kiadó utcai két szoba, előszoba, konyha, speiz. Percecs u. 23. 752

4 szobás
lakás augusztusra vagy azonnalra kiadó. Miklós utca 22. 759

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában.
Felelős kiadó: Dr. PAJÓR GYÓZÓ igazgató
FRISS SÁNDOR művezető.